

N. 1. 50599
20
17
BONA NOVA
ANATOMICA

hoc est

NOVITER INVENTA

PER

ANATOMICORVM ACCVRATAM
DILIGENTIAM

Dum

IN THEATRO ANATOMICO

CADAVERIS

IUVVENIS ΑΥΤΟΧΕΙΡΟC

Sollemnem Sectionem

celebrat,

Congessit & proposuit

GEORGIUS FRANCVS,

MED. ET PHIL. D. PROF. P. FACVLT.

MED. DECANVS; ACAD. S. R. I. NAT. CVRIOS.

VT ET PATAVINAE RECUPERATORVM

COLLEGA.

Sum
Joh. Conr. Wepferi Med.

HEIDELBERGÆ,

Literis SAMVELIS AMMONII, VNIV. Typog.

ACADIVGD

1680
Ex Legato WEPFERI.

VIRIS JUVENIBVS
NOBILISSIMIS, EXPERIENT.

50599
PRAECLARISSIMIS ATQVE PEREXIMIIS
MEDICINAE LICENTIATIS, CANDIDATIS
ATQVE CVLTORIBVS MAXIME
industriis in hac nostra Electorali

DOMINIS AMICIS, SPECTATORI-
bus mihi longe dulcissimis

Cquibus aliis poteram aptius has pagellas inscribere ac
Vobis DILECTISSIMI MEI? Amavi insignes vestros
profectus; laudavi & adhuc collaudo ardorem atq; avidissi-
mã discendi cupiditatem; qua Collegiis tum publicis tum
privatis & Excellentissimi D. D. WINCLERI, Archiatri atque
Collegæ honoratissimi; & meis studiose invigilatis. Si
FLORA invitatur; promptissimi adestis Hospites, & me conconci-
tamini comites dulcissimi. Si profectio brutorum juvat;
quemquam, Vos certe vel maxime juvat; eoque crebrius illam
concelebratis. Præterea lætior seges Auditorum in sacra nostra Arte,
sollertissimorum intra seculum heic vix ac ne vix quidem visa
fuit; ita ut numerus longe ultra XX. excreverit. DEVS vos ser-
vet; & faciat una omnes πολλῶν ἀνταξίας ἄλλων; ut sitis suavissima vi-
ventium vita; & mors mortis prudentissima. Valete PP. e museo
meo IX Novembr. clō Ibc LXXX.

VV. Nobil. Clar.

paratissimus

GEORGIVS FRANCVS.

B. C. D.

§. I.

Qvod *SVLMONENSIS* olim *Metam. VIII. 12. 37. seqq.* cecidit de Te

— — *maris incola, Proteu:*

Nam modo Te juvenem, modo Te videre leonem:

Nunc violentus aper, nunc quem tetigisse timerent

Anguis erat: modo Te faciebant cornua taurum.

Sæpe lapis poteras, arbor quoque sæpe videri &c.

Hoc certe & Anatome nostræ sæpe sæpius accidit; ut videatur, quæ non sit; & sit quæ non videatur.

§. 2. Herophilus equidem olim tantam secandi peritiam sibi comparaverat, testibus *GALENO, comm. XI. in Hipp. Nat. Hum. & TERTVL. l. de Anima cap. X. ut ausus sit Gabr. FALLOPIVS tr. de mat. med. in Dioscor. l. 1. cap. 1. p. 25. dicere: Herophili autoritas apud me circa res Anatomicas est Euangelium.*

§. 3. Nihilominus bonus ille professor, si revivisceret & respiceret ad hanc nostram modernam Anatomem ejusque recentia inventa, credo balbutiret potius, quam eloqueretur; Medicus ob nimiam alioquin subtilitatem desertus, teste *PLINIO XI. 37.* Adeo intra seculum, quæ latuere prius in apricum plurima sunt producta ex prudentissimo vaticinio *HIPPOCRATIS & SENECAE* meorum.

§. 4. Circa ipsam ipsarum Partium Naturam & substantiam quanta mutatio! Veterum *παρεγγύματα* (quæ *ERASISTRATVS* primus ita nuncupavit, teste *GALENO l. VIII. κ. ἰοπερς*, *GORRAEO definit. med. f. m. 263. a.* & *H. STEPHANO in Thesaur. Grac. Lingu. Tom. IV. f. m. 499.*) quorsum jam evanere?

§. 5. Nolo scrupulosius illa cum *WHARTONO Adenogr. c. 11 p. 2.* dividere in parenchymata viscerum, glandularum, muscularum &c. Aut per διχοτομίαν in Sanguinea, e. g. ventriculi, intestinorum, vesicæ, uteri, cutis veræ &c. it. glandularum & cerebri: Sed saltem νεῖνός cum *GALENO & C. HOFMANN. Inst. Med. l. 2. c. XI. §. 2.* de Corde, Hepate, liene, pulmonibus & renibus intelligamus.

§. 6. Sed de *CORDE* quid audimus? *Triumphum & Quærimoniam* ejus satis docte exposuit *CL. SEGERVS*. Nihilominus e parenchymatum numero non solum olim exterminavit *HIPPOCR.* l. de Corde Sed & recentiorum Anatomicorum sollers indagatio, putata *HARVEI. Exerc. I. de motu Cord. & Sangu. p. m. 165. Celeb. J. D. MAJOR.* Faut. & Amici & Collegæ honoratiss. *Anat. I. Kilon. c. 2. §. 29. Georg. SEGER. diss. in Hippocr. l. π. κ. α. ρ. δ. ι. ν. c. 6. Richard. LOWER de Corde & mot. sangu. cap. I. p. m. 18. seqq. & ex hoc Excell. P. AMMAN. in Archaeo Syncopt. Leichner. p. m. 57. atque ipsa ocularis inspectio, cœtisque cordis examen circa fibras musculosas. Conf. *STENON. de musc. & gland. p. m. 2. 4. seqq.**

§. 7. *PULMONES* non πνεύματα sed vesicularum pæne infinitarum orbicularium & sinuosarum glomeramen esse pridem cordate deduxerunt *CL. Marcell. Malpighius hist. I. de pulmon. ad J. Alf. Borell. p. m. 2. seq. & Illustr. Th. BARTHOLIN. diatrib. de Pulm. sect. 1. p. m. 2. & sect. 2. per tot. p. m. 18. seq. atque A. R. l. 2. c. 9. p. m. 418. quos & in fetus formatione e glandulis spongiosis concrecere in lobos credidit Famosiss. iste Francisc. Joseph. *BVRRHVS* Epist. de Cerebro ad Th. Bartholin. (edit. Hafn. 1669.)*

§. 8. *LIENEM* parenchymatibus demunt plurimi. Immo *MALPIGH.* Exerc. de Liene cap. IV. p. m. 188. ait: *Et totum lienis corpus membranarum congeries in cellulas & concamerationes efformata, seu distincta.* Cui non videtur abnuere Excell. *D. D. J. I. WEPFERS,* Fautor & Amicus Eximius ap. *Celèb. Th. BARTHOLIN. A. R. l. 1. c. 16. p. m. 159.* Alii potius glandulis transferibunt, quorum argumenta legi possunt ap. *CL. M. TILING. Anatom. Lienis sect. 1. c. 9. p. m. 98. seqq.* Ceu quoque de ejus formatione innuit *BVRRHVS* l. a. Quibus tamen refragantur *WHARTONVS* Adenograph. c. IV. p. m. 15. & *TILING. l. c. p. m. 100. seqq.* Ipse Franc. de le bœ. *SYLIVS. diss. med. V. §. 9.* ait; ejus substantiam præ viscerum reliquo-

rum omnium esse longe tenerrimam, solubilem & a vasis suis facile diffusen-
tem, adeoque placenta uterina eatenus plane consimilem.

§. 9. RENIBVS itidem denegatur parenchymatis substantia; Quin
vel glandulosa juxta *J. A. BORELL* est; Hinc *Th. BARTHOL.* Cent.
I. h. 14. p. m. 29. in puella recens nata & occisa ex plurimis glandulis ma-
joribus distinctos vidit. Quod & nos aliquoties observavimus in re-
nibus fetus mortui manu Chirurgica multoties extracti. Et clare patet
in renibus vitulinis, ovillis &c. Vel ipsorum substantia est ex fibris
vasorum variis textura quædam, aut canaliculorum & capillarum
meatumum aggeries, juxta *Laur. BELLINUM* *Mtr. de Renibus* (quem ta-
men refutat *CL. J. H. PAVLLI* in *sine Anat. Anat. Bilsian. Argentor.*
edit. 1665. & suo modo limitat *Th. BARTHOLIN.* *A. R. l. 1, c. 17.*
p. m. 181.) atque *Marcell. MALPIGH.* *Exerc. de Renibus cap. 2. p. m.*
22. seqq.

§. 10. Superest denique *HEPAR*. Sed improprie dici *πά-
γκύμα* veluti & renum & pulmonum ajebat *CL. DEVSINGIUS*
Exerc. de sanguif. §. 22. Immo glandulam esse conglomeratam
fusse deduxit diligentiss. *M. MALPIGHIVS.* *Exerc. de Hepat. c. 3.*
per tot. e. quo CL. Casp. BARTHOLIN. *Th. Fil. de ovar. muliebr. p. m.*
14. & alibi.

§. 11. Circa *TESTES* utriusque Sexus, quæ non hodie accu-
ratius perscrutatus est culter Anatomicus? *MVLIEBRES* neutiquam
esse cadavera testium, uti *C. HOFMAN.* & *LINDEN.* (cetero-
quin splendidi Duumviri *Reip. Med.*) voluere; & quæ operose con-
gessit *MOEBIVS* in *fund. physiol. c. de usu part. genit. in fem.* quin po-
tius *OVARIUM* egregium, uti egregie illud deduxerunt *SWAM-
MERDAM,* *HORNE,* *KERKRING,* *R. de GRAEF,* *GAR-
MANN.* *tr. Homo. ex ovo,* *CL. Jerem. LOSSIVS* *disp. pecul. & NOS*
in Sat. Med. Contin. IV. §. 27. it. CL. J. C. PEYER *meth. hist. anat. med.*
c. 5. p. m. 33. atque fusius *Doctiss. Casp. BARTHOLINVS junior* *tr.*
pecul.

§. 12. Viriles vero nullo modo esse glandulas, sed *μέταξω* po-
tius quandam vasculorum minimorum primi quoque observavimus
Satyr. Med. Contin. IV. §. 1. cum Celeb. R. de GRAEF. *de organ. Viror.*
genit. p. m. 55, & passim.

§. 13. Circa varias GLANDVLAS quam curiosa recentiorum præ Veteribus fuerit sectio, abunde patet ex WHARTONI *Adenograph. Marcell.* MALPIGH. *Nicol.* STENONIS *tr. de musculis & Glandulis*, aliorumque doctissimis monumentis.

§. 14. Vah quam subtiles porro sunt in CEREBRI substantia genuina indaganda CL. WILLIS in *Anat. Cerebr.* FRACASSATVS in *Epist. ad Malpigh. de Cerebro*, & ipse Exc. MALPIGHIVS in *Exercit. de Cerebri Cortice*, ut taceam somnia potius quam rationes cerebri fiendi Fr. Joseph. BVRRHI *Epist. de Cerebr. ad Th. Bartholin.*

§. 15. NERVORVM origo omnium beneficio cultri Anatomici prudentioris hodie amplius neutiquam e Cerebro, sed e sola spinali medulla, tum intra, tum extra cranium petitur. Conf. omnino Doctiss. BLASIVM *tr. pecul. de spinal. medulla* Th. BARTHOLIN. *A. R. libell. 3. c. 1. p. m. 559. & cap. 3. p. m. 682.* Th. WILLIS *Anat. Cerebr. c. XIX. p. m. 144.* TVLPIVM *l. 1. obs. c. 3. p. m. 7. & c.*

§. 16. MVSCVLORVM vera origo, natura, figura & substantia non nisi profectio accurata recentiorum præclare patuit, ceu de iis legi possunt Riolan. Bartholin. Steno, Vesling. & c. Immo eorum *numerus*, (ita scribente Ill. Th. Bartholino *A. R. l. 1. c. 5. p. m. 40.*) *iniri non potest, quin cottidie augetur observantium diligentia vel dividendum conatu* GALENVS semel numeravit supra 300. EBNSINA 529. Hier. Fabr. ab AQVAP. 420. immo 500. Si, qui dividi possunt, dividantur. RIOLANVS 431. Immo accuratior STENONIS industria musculum brachii deltoidem, quem unum veteres credidere, ex minoribus XII. constare docuit! repetente *Celeb. J. D. MAIORE in Consil. de Anatome Nova lit. C. 2. a.*

§. 17. Circa *ὀσσεολογίαν* præcipue fetus aut infantium non vulgarem adhibuerunt operam Volcher. COITER: & Henr. EYSSONIVS nec non KERKRINGIVS. Ossis triquetri nisi inventionem, tamen insignem vim antepilepticam sibi arrogat PARACELSVS; vicina rotunda in futura Lambdoidea ab Inventore doctissi. Olao WORMIO nomen invenerunt, teste Th. Bartholin. *A. R. libell. 4. c. 5. p. m. 704. & Blasio in Anat. Hom. c. XIII. artic. 6. p. m. 39.*

§. 18. AVDITVS vero OSSICVLA antiquis incognita: e quibus incus atque malleus debentur Jacobo CARPO: Stapes autem

autem *Joh. Phil.* INGRASSIAE; vel juxta alios COLVMBO, aut diligentiss. *Bartholem.* EVSTACHIO. Quartum autem Orbiculare vel Cochlear cognominatum alii *Fr. de le bœe* STLVIO; alii LIN. DENIO; nonnulli *Cacilio* FOLIO; Conf. *Th.* BARTHOLIN. *A. R. libell. IV. c. 7. p. m. 714.*

§. 19. In Vasis novis aperiendis quam ampla fuit messis. Testatur hoc *messis aurea.* HEMSTERHVSII; & BLASII *appendix ad Veslingium.*

§. 20. VENAE LACTEAE inventæ ab *Cass.* ASELLIO Cremonensi, Professore Ticinensi, testibus *Greg.* HORSTIO, *Joh. Guil.* MANNAGETTA, SENNERTO, & HILDEBRANDO ap. *Höfer* in *H. M. l. 3. c. 1. p. m. 128.* *Vop. Fort.* PLEMPPIO in *Fund. Med. l. 2. c. 8. f. m. 144.* *CL. Maur.* HOFMANNO & KERKRINGIO in *procem. obs.* scil. *A. C. clō lōc XXII,* die 23. Julii primum observavit; scribentibus *Th.* BARTHOLIN. *A. R. libell. I. c. 3. p. m. 607.* *MOEB* in *fund. physiol. c. XI. p. m. 209.* *C. POSNER.* *disp. de Chylo* §. 57. *Jenæ 1666.* atque *Mich. SENNERTO* *disp. de Intestinis* §. 21. & *disp. de Sanguine probl. 1. §. 12.* Alii dicunt hoc factum clō lōc XXVI. Quidam *A. C. clō lōc XXVII.* uti *MOEBIVS* *Inst. l. 1. e. XI. p. m. 51.* Nimirum *A. C. clō lōc XXII.* potuit primum videre: Anno vero clō lōc XXVI. vel sequente publicis typis evulgare; sicuti factum est *Mediolani* in 4to clō lōc XXVII. & deinceps *Batilææ* clō lōc XXVIII.

§. 21. PANCREATICVS DVCTVS latuit usque ad *A. C. clō lōc XLI.* ubi in auctumno apparuerit in Gallo indico t. t. domestico *CL. WIRSVNGII,* *Bavari,* *Med. D. Exc. Mauritio HOFMANNO,* h. t. *Archiatro Elect. Brandeb. & P. P. Primar. Altorfino,* *Fautori atque Amico nostro honoratissimo,* ceu refert *Th. BARTHOLIN. A. R. l. I. c. 13. p. m. 113.* Verum *CL. J. P. BRVNO* *disp. de purgandi modo ac vis* θ. 42. *Præside ipsomet Celeb. Maur. HOFMANNO 1652.* *Altdorf.* ait primum ab hoc inventum 1642. in Gallo Indico. Ad eundem quoque annum ponit *Regn. de de GRAEF* *Exerc. de succi Pancreat. natura & usu* §. 13. *seq.* Siquidem *WIRSVNGIVS 1641.* initio Martii hunc, occasione subpeditata ab *HOFMANNO,* demonstravit *Patavii,* ceu præsens inter alios videt *Exc. Th. BARTHOLIN. l. a.* Atque ideo ab hoc, tanquam ab Auctore

Etore audit Wirfungianus ductus, conf. *Fr. de le boë SYLV.* *disp. Med. 2 th. 17.* KERKRING. *in procem. obss.* Hujus succum egregie delineaverunt feliciff. *Fr. de le boë SYLVIVS* passim in suis scribtis : Et ejus discipulus doctiff. *Regn. de GRAEF tr. pecul. atq; Bernh. SVVALVE tr. Pancreas pancrene* &c.

§. 22. Sequitur novum CHYLI RECEPTACVLVM, ita PECQVETO inventori nominatum; Conceptaculum DEV-SING. *Exerc. de Chyli Motu §. 47.* Aliis Chyli Stagnum, vesica, penus, teste *Th. BARTHOLINO.* Chyliferum saccum vocat *Nicol. HOBOKENVS de sede anima p. 2. c. 4. art. 9. §. 1.* Sac-cum lacteum *J. v. HORNE*; it. lacteam vesiculam *ID. in Microcosm. §. 30.* utriculum membranaceum reputat *Th. CORNEL. Consentim. In homine Th. BARTHOLIN. A. R. l. 1. c. 12. p. m. 104. seq.* non nisi glandulas lumbares agnoscit, ad quas chy-lus per venas lacteas ex intestinis accedit. Inventor primus in bru-tis, est *Joh. PECQVETVS*; Diepæus, Medicus Gallus, testibus *Th. CORNEL. Consent. progymn. VI. p. m. 251. Th. BARTHOLIN. DEVSING. l. a. KERKRING. de GRAEF, M. SENNERT. disp. de Sanguine probl. 1. §. 13. &c.* Hic enim Patissis A. C. clō lōc LI. inve-nit, *Th. BARTHOLIN. de Lacteis thoracic. c. V. p. m. 15. C. POSNER. disp. de Chylo §. 8.* & testatur ipsemet INVENTOR in *tr. Experim. nova Anatomica cap. 2. Harderovic. 1651. in 12.* In homine vero primum observavit *Illustr. Th. BARTHOLIN.* ceu patet passim ex *Ejus scribtis*, præcipue *de lact. thorac. it. A. R. & Centur. I. hist. Anat. &c.*

§. 23. Inde exoritur novum itidem inventum, DVCTVS NP. THORACICVS: aliis Ductus lacteus thoracis, Lactææ thora-cicæ, Ductus Chyliferi, seu rami lactei, DEV-SING. *Exerc. de Chyli motu §. 47.* BILSIVS tamen toriferum censet appellan-dum teste EODEM *ib. §. 58.* quamvis male juxta *Th. BARTHOLIN. A. R. p. m. 620.* Immo ipse BILSIVS *respons. ad Epist. Tob. Andrea p. m. 7.* valorum fermentiferorum maximum asserit. Adscendit au-tem hic ductus thoracicus e glanduloso mesenterii sacculo, seu re-ceptaculo chyli, usque ad venam subclaviam, ad quam succum su-um me-

um modo chylosum, modo lymphaticum (sive toriferum appelles) vide DEVSING. l. a BILS. atque WHARTON. *Adenogr. c. 17. p. m. 107.* Inventor primus in brutis, est PECQVETVS, testibus iisdem qui supra §. 22. it. G. SEGERO de *Lympha Bartholin. artic. I. p. m. 12.* MOEBIO in *fundam. physiol. c. 1. p. m. 11.* BARBATO de *sanguine & ejus sero p. m. 7.* Joh. Alb. HVSWEDEL ap. SEGER. *Epist. 5. de Lympha Bartholin. p. m. 52.* Scil. A. C. clō lōc LI. *Regn. de Graef. de succo Pancr. c. 1. p. m. 3.* Συνευγήτως Pecqueti celebratur Joh. van HORNE Anatomicus Leydensis; qui eodem tempore, alterius nescius, & publice demonstravit & libello conscripto exhibuit teste DIEMERBROCK *Anat. l. 1. c. 11. p. m. 48.* In homine vero ipse CL. Th. BARTHOLINVS primum vidit, ceu passim illud profitetur. Asserit equidem CL. WHARTONVS *Adenogr. c. 17. p. m. 106.* ex indicatione D. Georg. ENTII ductum thoracicum chyliferum ante Centum annos jam tum observatum & divulgatum a Celeb. Anatomico Bartholomæo EVSTACHIO, libro de *Vena sine pari antigram. 13. p. m. 301.* Venetiis 1564. edito Adde CL. ELSHOLZ. *clysmat. nov. cap. 1. p. m. 2.* Verum uti quædam rudia ibi adhuc sunt, tamen non plane de nihilo sunt, si locus ipse inspiciatur, dum satis clare eum describit, fatetur tamen ipse EVSTACHIVS ejus finem sibi esse obscurissimum, & adhuc non bene perceptum. Vide DIEMERBROCK *Anat. l. 1. c. 11. p. m. 49.*

§. 24. Sequuntur DVCTVS LYMPHATICI, qui sunt vascula tenuissima venis sanguineis magis conspicuis plerumque in gyrum associata, teste Excell. D. D. BRVNONE Fautore & Amico honorat: in *dogm. med. General. p. m. 65.* Hos adinvenit Illustr. Th. BARTHOLINVS ὁ πολυμαθέστατος, ceu & ipsemet testatur *Cent. 1. hist. anat. 23. p. m. 40.* & *tr. pecul. c. 2. p. m. 210.* (ap. HEMSTERHVIS) it. N. STENON. in *dedic. obss. anat. MOEBIVS in fund. physiol. c. 1. p. m. 12. & c. 12. p. m. 252.* DEVSING. in *vindic. fetus extrauterum sect. 5. p. m. 109.* KERCKRING. in *procem. obss.* SACHS. in *Oceano macromicr. §. 77. & c.* Scil. hos observavit in canibus dissectis, in primis XV. Decembr. clō lōc LI. & IX. Januar. clō lōc LII. Sed pro lacteis eos habuit. At XXVIII. Febr. clō lōc LII. adjuvante CL Mich. LYSERO in cane satis magno primum invenit & nominavit, vide CL. Th. BARTHOLIN. de *Vasis Lymph. c. 2. p. m. 210. seqq.* & *A. R. libell. 1. c. 3. p. m. 622.* additque p. 612. eadem sibi

Bartholino asseruisse CL. *Mart.* BOGDAN. *in duplici Apologia.* Verum palmam illi vult facere dubiam CL. *Olaus* RVDBECK, Suecus & Prof. Vbfaliensis, qui de semet testatur in *dedic. ductuum hepat. a quos p. m. 257.* (edit. HEMSTERHVIS) *it. cap. 1. § 6.* se incidisse in illorum notitiam A. C. 1650. primum testemque vocat Serenissimam Reginam Sueciæ Christianam, & *tr. pecul. c. 6.* ait se conspexisse primum clō lōc LI. 27. Januar. postmodum 8. Febr. Deinceps 6. Martii clō lōc LII. ac denique 19. & 30. Octobr. ultimo vero 27. April. clō lōc LIII. Hunc quoque inventorem laudat *T. SCHENK schol. part. part. 3. c. 5. p. m. 239. & diss. de sero sangu. c. 4. p. m. 32.* aliiq; Vtrumq; vero & CL. Bartholin & Rudbekium auctores laudat circa A. C. clō lōc L. seq. *Regn. de GRAEF de succo pancreat. c. 1. p. m. 5. & DIEMERBROCK Anat. l. 1. c. 12. p. m. 58.* Sed ecce tertius intervenit, cui poscit hanc inventionem *WHARTONVS Adenograph. c. XV. p. m. 89.* qui statuit contra *Th. Bartholin.* horum vasorum verum auctorem esse D. JOLIVIVM, Collegam suum, qui primus invenerit circa A. C. clō lōc L. Illi consentiunt *GLISSON. & CHARLETON. oecon. anim. Exerc. IX. p. m. 170.* Verum *Th. BARTHOLINVS in spicileg. ait tunc,* ubi primum exhibebat, se nescivisse Jolivium natum. Nos modestiam CL. *BARTHOLINI A. R. p. m. 622.* probamus: nec tamen dubitamus unam rem multis diverso tempore patere posse. Et posterioribus istis duobus, Jolivio videl. & Rudbekio derogat quoque *P. J. SACHS. Ocean. macromicroc. §. 78. Joh. RIOLANVS HIGHMORO* adjudicat, sed male juxta *SACHS. l. a.* Immo idem *RIOLANVS* illa vasa nec *VESALIO* ignota fuisse autumat. Verum ex invidia; satis æque judicante CL. *SACHSIO l. c. CL. Corr. Vict. SCHNEIDERVS l. d. Catarrh. singular. p. m. 523.* ait. se A. C. clō lōc XXXVIII. Jenæ demonstrasse; ceu ex eo refert *GARMANN. tr. d. ovo humano §. 14. p. m. 7.*

§. 25. Circa VASA SPERMATICA quam sudavit recentiorum diligentia Anatomicorum? Videre est ex *Regn. de GRAEF tr. de Organ. generat. J. ROGERSII tr. de Spermatozi c. 3. p. m. 409. seqq. WHARTON. in Adenograph. c. 28. seqq. CHARLETON. Oecon. Animal. Exerc. X. §. 8. Th. BARTHOLIN. A. R. l. 1. c. 21. p. m. 202. seqq. DIEMERBROCK Anat. l. 1. c. 21. Joh. van HORNE in prodromo suat-*

rum circa partes generationis in utroque sexu obff. ad Rolfincium (Lugd. Batav. 1668. in 12.) &c.

§. 26. Adest aliud Corpus glandulosum circa renes intra seculum ferme adinventum quod ipsemet Inventor Glandulas nominat, & post eum *Archangelus PICCOLH.* atque *BAVHINVS* teste *Th. BARTHOLIN.* *A. R. l. I. c. 18. p. m. 188. sic* Glandulas quoque renales vocant *Fr. de le Boe SYLVIVS* *diff. med. V. §. 28. & WHARTONVS* *Adenogr. c. XIV. p. m. 77.* Renes succenturiatos explicat *Jul. CASSERIVS* *Placentinus*, *CL. Th. BARTHOLINVS* *A. R. l. I. c. 18. & Cent. I. hist. anat. 14. p. m. 29.* alibique Capsulas atrabilarias; Quod minus probat *WHARTONVS* *Adenogr. l. a. p. m. 78.* qui potius nominare amat glandulas ad plexum: sive glandulas ad plexum nerveum fitas. Conf. *DIEMERBROCK* *Anat. l. I. c. 18. p. m. 108.* Inventor celebratur *Bartholom. EVSTACHIVS* *Eugubinus* teste *Th. BARTHOLIN.* *A. R. l. I. c. 18. p. m. 188.* Huncque in eandem rem allegat quoque *WHARTONVS* *Adenograph. c. XIV. p. m. 78.* Nos in præsentî cadavere satis egregios invenimus in homine ceteroquin, uti dicitur, satis faceto & curis soluto, interius instar lienis putridi mucidos ex fusco. Credimus usum habere Communem glandularum; aquam videl. inibi sequestratam referre ad venas emulgentes: ut sanguis per arterias similes allatus & in renibus sero suo orbus fluidior possit redire &c.

§. 27. Superfunt & **GLANDVLÆ INTESTINORVM.** Has nostra ætate primus *Th. WILLIS* *tr. de Medicament. operationibus*, intimæ intestinorum tunicæ, vel potius crustæ bombycinæ assignavit, quantum scit *CL. J. C. PEYER* *in præfat. ad Lect. de Glandulis Intestinorum.* Nim. *WILLIS* *pharmaceut, Rational. part. I. sect. I. c. 2. p. m. 12.* ait crustam intestinorum interiorem & villosam in postica seu convexa ejus superficie, qua tunicæ nerveæ cohæret, glandulis annulatis numerosissimis ubique consitam esse: Alias tamen esse a suis videtur innuere *CL. PEYERVS* *l. a. & in Instituti proœmiali designatione p. m. 5. edit. Schafhus. 1677. in 8.* expresse ait ab Anatomicorum nemine, quantum ipse quidem viderit satis exacte traditas has glandulas. Verum similes jam meminit *PECHLIN* *de purgant.*

c. 34. p. m. 465. in ventriculo (œsophagi glandulas meminuit MEIBOM. de vasis palp. nov. lit. B. 4. a. seq. 1666.) In ipsis v. intestinorum tunicis intertexti suspicatur c. 36 p. m. 506. Ex hoc, it. WILLIS. SWAMMERDAM in uteri muliebris fabrica & STENON. quoq; præsubponit Exc. WEDEL. meus physiol. f. 3. c. 12. p. 131. & 135. Describit autem generaliter PEYER in Exerc. part. 1. c. 1. p. m. 7. ita: *Tennia perfectiorum animalium intestina accuratius perlustranti, crebra hinc inde, variis intervallis, corpusculorum glandulorum agmina sive plexus se produnt, diverse magnitudinis atque figura. Primo enim exigui in intestinorum principio: dein grandiores in ipsorum progressu; demum maximi in eorum exitu conspiciuntur. Est & ubi ingens intestini tractus, huiusmodi plexu glanduloso dense ac velut racematam consitus adparet: Idque circa Ileæ extremitatem fere perpetuum est, cui glandula hæc adeo videntur domestica ac necessaria, ut quamvis cetera subinde intestina, tamen hoc iis nunquam destituatur. Imo sicubi in Duodeno atque Jejuno desint, in Ileo defectus ille numero subpletur. Horum vero plexuum facies modo in orbem concinnata, modo in ovi aut olive oblongam, aliamve angulosam ac magis anomalam disposita figuram cernitur. Intra singulorum autem plexuum spheram sive ambitum, glandula nunc plures, nunc pauciores subsistunt: Aliquando decem tantum manipulatum; sæpe viginti, quadraginta aut plures catervatim junguntur: interdum multitudine pene innumerabili, in quendam quasi exercitum concurrunt, atque insignem intestini tractum obsident. Primum autem illas observavit cl. Ioc LXXIII. in Fele domestica ceu scribit cap. 2. p. m. 11. Harum glandularum magnitudo pro animalium mole ac ætate variat: plerumque milii semen aut raphani, nonnunquam & Lithospermatis æquant: alibi hos quantitatis terminos aut superare, aut infra subsistere videntur. In recens natis sive infantibus, sive brutorum catulis, non semper, aut demum indagine solerti reperiuntur. Color tam plexuum, quam glandularum iis contentarum, nunc pallidus, nunc aliquantulum rubicundus adparet; interdum plane candicant, & liquor glandularum papillis, expressus, etiam albore quodam imbutus cernitur. Nos bona nostra, & complurium adstantium Dnu. Spectatorum fide asserimus, in præsentis cadavere nos data opera investigasse exacte satis: Sed nil invenisse, nisi circa finem ilei unicam ex obposito mesenterii intus ad magnitudinem fabæ, & quasi e multis conflata: quam ubi dissecuimus satis ligamentosam invenimus, prætereaque nihil. Potuit forte & hoc accidere, quod ab aliquot jam diebus cadaver tractaverimus: aut quod*

intestina

Intestina multa aqua fuerint elota; aut quod disparuerint &c. ideoque CL. Inventori nihil detractum volumus.

§. 28. In Censum recens inventorum veniunt quoque GLANDULAE & DVCTVS SALIVALES. Duplices autem sunt: vel superiores, vel Inferiores. Inferiores delineat Th. BARTHOLIN. A. R. l. 3. c. 12. p. m. 542. His inventores dantur Francisc. GLISSONIVS Anatom. Hepat. c. XLV. p. m. 529. atque Th. WHARTONVS Adenograph. c. XXI. Eisdem laudant etiam DEVSING. Institut. Anat. part. 3. c. 7. §. 9. Exercit. de chyloficatione §. 11. & Exerc. de chyli motu §. 59 Exc. Contr. Viſt. SCHNEIDER. de Catarrh. l. 3. sect. 1. c. 11. p. m. 423. seqq. Th. BARTHOLIN. Epist. ad Hoboken. p. m. 74. & alibi Gerh. BLASIVS comm. ad Vesling. Anat. p. m. 154. DIEMERBROCK. Anat. l. 3. c. 24. p. m. 458. KERCKRING. in pref. obſſ. Franc. PIENS de Febb. l. 1. c. 5. p. m. 27. Regn. de GRAEF de succo pancreat. c. 1. p. m. 5. seq. &c. Magis tamen a Whartono denominare discipiunt Joh. van. HORNE microc. §. 19. DEVSING. Exerc. de Alim. Elaboratione &c. Whartonumque publici juris cl. loc LX inventionem fecisse scribit I. T. SCHENCK, schol. Part. p. m. 240. Verum Regn. de GRAEF l. a. ait Whartonum jam A. C. cl. loc LV. invenisse. Quamvis jam olim antiquis Medicis innotuisse alii velint. Nempe GALENO l. xi. v. p. c. 10. fuisse cognitos statuunt CL. Th. BARTHOLIN. Cent 3. Epist. 50. p. m. 208. PIENS de febb. in gener. p. m. 27. atque CL. Joël. LANGELOT. ap. Th. BARTHOLIN. l. a. Epist. 63. p. m. 253. Verū, quæ glandulæ ibi intelligantur; adhuc indubio est, quod non male movit CL. C. HOFMANN. in. nott. ad Galen. V. P. n. 804. Sed nodus nondum est solutus, EBN-SINA qq. describerit l. 3. Canon. fen. 6, t. 1. c. 1. quod prolixè ita statuunt Th. BARTHOLIN, & cum eo LANGELLOTT, PIENS, DIEMERBROCK ll. aa. &c. item HALY ABBAS 3. Theor. c. 16. atque ISA. A. C. testibus iisdem ibidem atque CL. Th. BARTHOLINO Cent. IV. Epist. 4. p. m. 18. ac Epistola ad Hoboken. p. m. 75. Denique Jacobus CARPVS in Mundinum p. m. 401. (cei ex eodem Carpo BERENGARIO refert CL. de FREN ap. PIENS de Febb. tr. in genere c. V. p. m. 27. DIEMERBROCK. l. a.) aperte indigitaverit. Conf. Th. BARTHOLIN. tr. defens. hepat. p. m. 575. allegante GARMANNO tr. de Ovo humano §. 14. p. m. 7. Nos, quemadmodum non negamus Galeni locum penitus inspectum ἐν πλάτει

posse multa involvere: Accuratam tamen rei definitionem potius Whartono tribuimus *diff. pecul. de saliva & vasis sal. valibus c. IV. p. m. 14.* Heidelberg 1673. cum DIEMERBROCK *Anat. l. 3. c. 24. p. m. 458.* Eorum descriptionem vide sis ap. Th. BARTHOLIN. *A. R. l. 2. c. 11. p. m. 445.*

§. 29. SALIVALES DVCTVS SVPERIORES nec ita pridem inventi. Hi ab utroque latere in parotide glandula ramificationes spargunt, & ab eadem oblique descendunt sub cute; centrum musculi buccinatoris perforant, & amplo foramine desinunt intra cavum oris, in quod humorem salivalem eructant, scribentes Joh. van. HORNE in *Microcosm. §. 19. p. m. 28.* De inventionis gloria (uti fere ubique fieri assolet.) contendunt CL. Ger. BLASIVS Med. Prof. Amstelodamensis *Med. General. p. m. 64.* & Dn. Nicol. Steno, Dano, olim Anatomicus maxime industrius, nunc Episcopus Titianopolitanus in *prodromo Apologiae, & tr. de muscul. & Glandul. p. m. 34.* Uterque honoris sui strenuus vindex in scribitis publicis & apud Th. BARTHOLIN. *Cent. 3. Epist. 24. & 43.* CL. Stenonio adstruunt Joh. van. HORNE l. a I. T. SCHENK *Schol. part. l. ult. part. 3. c. 7. p. m. 241.* additque cl. loc LXIII. ab eo editos. it. *Regn. de GRAEF. de succ. pancr c. 1. p. m. 6.* Et ad hunc inclinant qq. Th. BARTHOLIN *Epist. ad Hoboken. p. m. 74.* KERKRING. in *proem. obss Fr. de le Boe. Sylvius Prax. l. 1. c. 10. §. 2.* Joh. v. HORNE & Celeb. WEDEL *Physiol. f. 3. c. 7. p. m. 111. &c.* CL. Blasio autem HOEOKENIVS alii- que. Utrique CL Th. BARTHOLIN. *A. R. l. 3. c. 9. p. m. 523.* Et componit, dum historiam eorum describit rem ita DIEMERBROCK *Anat. l. 3. c. 24. p. m. 459.* inquiens: *Præter dictos salivales, ad huc alii duo, utrinque unus, anno 1661. mense Januario a D. Joan van HORNE in publico Leydensi theatro Anatomico demonstrati fuerunt, quos ille Ductus Stenonis appellavit, a Nicolao Stenonis, Dano, qui illi primus eos ostenderat, in eorumque cognitionem casu incidit, dum in Amsterdam aliquandiu ante cum hospite & Præceptore suo Gerardo Blasio Medicinæ Professore, caput ovillum diligentius perlustraret. Hinc postmodum inter Blasium & Nicol. Stenonis lites oborta sunt, & primæ inventionis gloriolam editis libellis singuli sibi vendicaverunt. Quid si, ut illa lites inter hos amicos dirimantur, utrumque in ista inventionem parem constituamus, vel dicamus Blasium in ovillo; alterum in humano capite illos primo invenisse.*

nisse? Nim. invenit N. STENO 7° April. clo lbc LXL. cum caput ovillum secaret, ut ipsemet scribit ap BARTHOLIN. Cent. 3. Epist. 24. Nos in præsentī Anatome utrinque satis egregios invenimus ex parotide vereconglomerata & satis magna lato principio exeuntes ferme ad tenuis calami scribtorii crassitiem & omnibus Dnn. Spectatoribus palpandos suis manibus dedimus.

§. 30. Alios NOVOS SALIVALES DVCTVS proponit CL. DIEMERBROCK. Anat. l. a. p. m. 459. his verbis: Præter hæc (priora sc. Stenoniana &c.) adhuc plura alia minima in ore existunt, præcipue in palato & buccis (de his ante dictum) quæ hætenus pleraque invisibilia latent; Verum saliva ex iis partibus transiit docet, per talia aliqua vascula, aut per poros membrana investientis, salivam ex multis exilibus glandulis intra membranam sitis, exstillare: Per quorum pororum constrictionem interdum a salivali liquore intra membranam detento; interius in buccis & palato tumores indolentes oboriuntur, qui multoties brevi tempore, vel insensibiliter, vel cum multa sputatione solvuntur, vel Chirurghi instrumento aperiendi veniunt. Et jam olim videtur quoque tetigisse STENO; ceu legere est in nostra dissert: de salivalibus vasis c. 4. p. m. 16. Nim. τὸ σῶμα ἡμῶν ὑπὸρθεὶ καὶ ὑποπνεῦν καὶ ὑποπλάθει πάντα, juxta COL effatum.

§. 31. Novas GLANDVLAS & VASA nova LACRYMALIA in oculis describunt CL. J. T. SCHENK, in Schola partium part. 3. c. 7. p. m. 242 seq. WEDEL. physiol. § 3. c. 26. Inventori Nicol. STENONIO tribuunt, quod & faciunt Th. BARTGLIN. A. R. l. 3. c. 8. p. m. 512. atque H. MEIBOMIUS de novis palpebrarum vasis lit. B. 2. b.

§. 32. Præter hæc (sunt verba Magni Th: BARTHOLINI A. R. l. jam c.) in utriusque palpebræ extrema ora, seu tarsi interna parte, Ductus seu ostiola ultra XXX in toto limbo describit Henr: Meibomius, a se observata, ex totidem distinctis glandulis, quæ pressæ humorem fundant per ostia hæc limbi. In superiori tarso longiores sunt, quia & palpebra latior, nec recta feruntur: In inferiori & recti & breviores. DVCTVS HYGROPTHALMICOS vocat BORRICHIVS, cui qq. forsitan eadem tempore visi sunt; quos potius HYGROBLEPHARICOS dicendos vult SEGERVS: quia intra orbitam inque palpebras se exonerant. Nim. CL. Inventor Henr. MEIBOMIUS Medicus elegantissimus in Epist. ad Exc. Joel. Langellor. de vasis palpebrarum novis Helmstad. 1676. edit. ea plenius describit lit. B. 3. a. seq. docetque alia esse ab iis, aut saltem longe

longe clariora, quæ *Dominicus* MARCHETTIS *Anat.* p. 206. de externi anguli ocalorum duobus foraminibus proposuit. Invenit autem primum. Exc. *MEIBOMIUS* eb loc LXIII. ceu testatur in laudata *Epist. lit. B. 1. a.* Eadem in limbis palpebratum capitis vitulini longe plurima, pulcroque disposita ordine, oculo, cultro, setis investigavit Exc. *J. D. MAJOR* in *Colleg Med. Curios. specim.* 3. §. 11. additque flatu similiter investigare vix licuisse, ob laxitatem & teneritudinem obliquitatemque aquosorum ductuum; simulque Inventorem CL.H. Meibomium laudat, quod & facit Exc. *WEDELIVS* *Physiol. s. 3. c. 26. p. m. 184.* uterque Fautor, Collega & Amicus ætimatissimus.

§. 33. *CUTIS* sub porulis ^{con}GLANDVLAS lyncæi Anatomicorum hujus seculi oculi fecere clariores: siquidem CL. STENONIVS observavit singulis poris suam glandulam subjacere quæ vel major est in ægris, vel minor in sanis. Major est in iis qui sudant multum & sæpe. Ad has glandulas pororum miliares per transversum excurrentis nervus hiat, *MALPIGHIO* notante, immo ipsæ arteriæ. Ex minimis his glandulis excernitur per totum sudor &c. referente CL. *Th. BARTHOLINO* *A. R. l. 1. c. 2. p. m. 21.* Glandulas ejusmodi miliares in pectoris qq. cute publice demonstravit Exc. *Carol. DRE-LINCVRTIVS*, ceu vidit & retulit CL. *PECHLIN.* de purgant. c. 34. p. m. 472. qui antea p. 471. ita: *Latent cutem inter & pinguedinem substratam glandula, qua copiosum serum, maxime vero ad motus augmentum in se recipiunt, perque suos ductus revomunt. Ha glandula oculo anatomico patent, modo subtili manu expediuntur, quod vel in femorum pinguedine, aut passim in leucophlegmaticis feliciter tentatur.* Pergit paullo post p. 472. *Ab hocce glandularum subtegmine tubuli etiam non nulli exporriguntur: omnibus enim glandulis sua sunt excretoria, in ultimam continuati cuticulam vix, & nisi a sudante sero, patentes. Sed & aliquot in partibus tractim digitis mulcendo humor hisce osculis emungitur serosus, ut in digitorum pulpa & alibi corporis, disposito jam ad sudorem sanguine, plus minus expertus sum.* Hinc *BLASIVS* qq. *Anat. hominis l. 1. c. 2. p. m. 2.* statuit cutis substantiam membranaceo - glandulosam. Hoc jam antea qq. olfecit *Joh. v. HORNE*, ubi in *microcosm.* §. 64. duplicem cutis substantiam exposuit, exteriorem sc. nerveam, albam, porosam: interiorem vero carneam & veluti

NB. par-

NB. parvis glandulis refertam. Hinc GARMANNUS *de Miraculis mortuorum* l. I. tit. I. §. 16. p. m. 6. Ait pilorum humorem quo nutriuntur hærere in Cutis glandulis. *Quid enim* (pergit) *Cutis, nisi glandulosa substantia?*

§. 34. Scilicet CL. STENO ap. Th. BARTHOLIN : *Cent* : 3. *Epist.* 65. p. m. 263. eas perscribit Lugduno - Batav : 9. Januar. st. n. clo Ioc LXII. Adeoque jam viderat clo Ioc LXI. Eodem die & anno ex eodem Lugduno Batav : ad Eund : Bartholinum (uti legere est *Cent.* 3. *Epist.* 97. p. m. 420.) scribit hæc Exc : D. BORRICHIVS de Anatome Typographi a Ioh. von HORNE administrata : *Labia, quod tumidiora deprehenderentur, aperta, magnum glandularum numerum statim sub cute ostendebant; postridie privatim aperta crura itidem, infinitas glandulas sub cute latere docebant, ut forsitan non incredibile sit annexas esse per universum corpus cutis interiori faciei glandulas minutissimas, ex quibus sudor exprimitur, adeo, ut pori corporis non sint nisi harum glandularum minuti ductus, esse autem has glandulas in sano corpore adeo minutas, ut visum pane fugiant, in morbofo conspectiores.*

§. 35. VALVULÆ VENARUM succedunt, quas Ostiola vocavit Hieron : *Fabric* : ab AQPAPEND : *tr. pecul.* : de illis it : ROLFING : *dissert. anat.* l. V. c. 14. p. m. 860. Cum vero aliquam multi auctores eas partim concise, fuscè partim & adtigerint & tractarint, videbor post Homerum Iliada scribiturus. Erigit me tamen conatus Amplif. Th. BARTHOLINI; qui *A. R. libell.* I. c. 2. p. m. 594. eas tractaturus; ait : *Quia vero hæc de valvulis venarum doctrina paucis cognita est, exactius, more nostro in rarioribus usitato eam proponemus.* Sunt autem illæ definiente AQPAPEND : l. a. *membranula aliquot tenuissime* (ita vocat qq: SPIGEL : *H. C. F. l. V. c. I.* rectè tamen CL. Th. BARTHOLIN : l. a. p. m. 594. seq. limitat; aitque in orificiis vasorum cordis esse *Craffas*) *in interna cavitate venarum, quæ potissimum in artus distribuuntur per intervalla nunc singulatim, nunc geminatim dispositæ, ac sursum quidem, versus venarum radicem, orificium habentes; infra autem clausæ, & novè dissimilem formam exterius præ se ferentes, ac nodi in plantarum ramulis & caule apparent.* RIOLANUS *diss. de valvulis venarum* in principio ait esse veluti

appendices tunicæ venarum intra cavitatem suam eminentes. E membrana quadam tenuiore, ac ipsa vena est constare scribit SPIGELIUS *l. c.* Figura prorsus similes sunt valvulis illis, quæ in corde reperiuntur, adtestante SPIGEL *l. a.* videlicet Sigmoides sive semilunares testibus HARVEI *Exerc. 1. Anat. de Motu Cord. p. m. 120.* RIOLAN: *diff: de valvul: venar:* Conjunctim ut plurimum geminæ reperiuntur, utrimque scil. una, interjecto spacio distantes IIDEM *ibid.* Neutiquam vero spectant versus partes, uti opinatus est AQUAPENDENS *l. a.* Sed versus Cor, HARVEI *l. a. p. m. 120. seq.* HIGHMORVS *disquis: Anat. f. m. 50.* Cavitate sua (inquit SPIGEL: *l. d.*) venæ cavæ truncum spectant; at convexa sede exteriores artuum partes. RIOLAN: *l. c. p. m. 104.* dicuntur situ diverso alternatim positæ, ita ut sequentis membranulæ latus, præcedentis convexam partem respiciat. adde HARVEI, *l. d. p. m. 120.* Tota res *ἀντοψία* patet. Poterit quoque quilibet in semet ipso rem probare, in cubito præcipue superius, ceu multoties in memet expertus sum, aliique mecum: si nim: versus digitos & extrorsum altera manu venas (Præcipue cephalicam dictam ejusq; ramos) premendo tentes; circa valvulas intus latitantes observabis exterius durum tuberculum renitens, instar nodi alicujus: Secus autem eveniet si a carpo versus humerum protrudes in venis sanguinem, nihil enim tunc obstabit; testibus HARVEIO *l. a. p. m. 124. seqq.* SPIGEL *H. C. F. l. V. c. 1. Th. BARTHOLIN. A. R. p. m. 594.* qui addit etiam apparere in vivorum brachiis ad phlebotomiam ligatis; quibusdam vero, ut bajulis & rusticis varicum modo in cruribus intumescere. Iconem quoque expressam proponunt spectandam HARVEI. atq; BARTHOLIN:

§. 36. Inveniuntur autem ejusmodi valvulæ non solum in venis majoribus circa Cor; sed etiam in majoribus venarum ramis, imprimis in illis, qui in artus disseminantur, teste SPIGEL: *H. C. F. l. V. c. 1. p. m. 180.*

Sic VESALIUS *in Exam: obss: Fallop.* notat a CANANO sibi propositas fuisse membranulas in majoribus venis, quales existant in corde: ap. RIOLAN. *l. a. p. m. 105.* In trunco cavæ ex hepate profi-
 lientis, RIOLAN. *p. m. 105.* & Carol: STEPHANVS ap: eund: Nunquam tamen se observasse scribit RIOLAN. *p. m. 106.* Th. BARTHOLIN. *A, R. libell. I. c. 2. p. m. 595.* ait: *In cavæ trunco non reperiuntur, quia in divaricationibus positæ valvula regressum satis inhibent; nec mo-*
ram

ram in trunco Copia trahit. Unicuique tamen cavæ furculorum orificio in brutis, ubi in cavam inhiant, valvula apposita est, scribente *Nathan*. *HIGHMOR*: *disq. anat*: l. 1. p. 3. c. 1. f. m, 50. In artuum venis, *RIOLAN*. p. m. 104. In CAVA DESENDENTE duas interdum quatuor observavit *RIOLAN*: in *Enchir: Anat*: & *diff: de Valvul: Venar*. p. m. 106. In Emulgentibus; *VESAL: HARVEI*. p. m. 121. & *RIOLAN*. p. m. 107. In ramis mesenterii versus portæ venam; *HARVEI*. & *RIOLAN*: *ll. aa*. Dantur quoque in trunco venæ portæ; quamvis nullas viderit *RIOLAN*. p. 107. In Iliacis ramis prope Coxendicem *HARVEI*. p. m. 121. In Cruralibus *Jac. SYLVIVS* ap. *RIOLAN*: p. m. 105. & 107. *HARVEI* l. c. In Saphæna, *RIOL*. p. m. 107. In Azygi ore ex mente *Jacobi SYLVII* ap. *RIOLAN*. p. m. 105. Harum Auctorem esse *CANANUM* scribit *AMAT*: *Lusit. C. 1. cur. 51. VESAL*: in *Ex: f. 83*. Conf. *C. HOFMANN* *Apol. pro Galen. l. 2. f. 4. c. 64*. In Jugularibus; *RIOL. IB. HARVEI*. p. m. 121. In Jugulari interna *RIOLAN*: p. m. 104. & 106. negat tñ. *AQVAPEND*: & *Th. Bartholin. A. R. libell. 1. c. 2. p. m. 595*. quia difficulter sursum regreditur sanguis venosus sua sponte gravis, nec repagulo ibi indiget. In externa jugulari *RIOLANUS* negat; ratio vero ejus est calva. Quin in suspensi venis Jugularibus, præsertim dextra externa valvulam semilunarem observavit *Cl. Joh. Rud. SALZMANNUS* in *obss. Anat. 10. Febr. 1609*. quæ tamen non sursum sed deorsum spectabat, ita ut potius adscensum quam descensum sanguinis impedire posse crederetur. Et revera hoc non miratus esset *Optimus Vir*, si ipsi innotuisset Sanguinis Circulatio, cujus tunc nec vola nec vestigium in scribtis erat. Axillaris duas habet in exortu suo seriatim dispositas; *RIOLAN* p. m. 106. Hucque videntur referenda illa, quæ *CL. Nic. STENONIS* perscribit ad *Immortal*: *Th. BARTHOLIN*: quæque *Cent. 3. Epist. 65. p. m. 264*. ubi de ductu thoracico agit leguntur: *Nuper observavi illius (ductus thoracici) in vena cava ostiolum valvula satis magna & eleganti adversus regurgitantem sanguinem munitum, quæ eadem valvula etiam ductus lymphatici a collo descendens exitum clauderat. Immiseram primo per modo dictum lymphaticum setam in ipsam usque cavam, hinc & per ductum thoracicum*

in eandem axillarem viam tentans, eo vix tandem penetravi. Cum itaque in ipsa cava versari setas deprehenderem, aperui illam, & simul in conspectum produxi bina ostiola sibi admodum vicina, & communi valvula tecta. In Venis Colli cerebrum subeuntibus RIOLAN. p. m. 104. cervicalem vero non habere statuit p. 106. forte præter rationem. Humeralis duas vel tres valvulas obtinet; RIOLAN. p. 106. In Brachialibus *Iac. SYLVIVS* ap. EUND. p. 105. Hicque in Cephalica & Basilica innumeras vidit alternatim collocatas p. 106. In Coronalis orificio RIOLAN. *ib.* In umbilicali vena nullas esse statuit HOBOKEN. *Anat. secundin: hum. p. m. 89. seq. 139. 192. 233. 298. & 481.* credo tamen acuratius inquisituro forte etiam apparituras. In venis externis exiguis non dari scribit *Th. BARTHOLIN. A. R. p. m. 595.* quia ob parvitatem non indigebant, nec metus ullus a regressu propter viciniam pellantium partium & arteriarum. Credo tamen forte non defore; Sed opus Argo est, qui totus sit oculus, cum propter exilitatem vix oculo nudo conspici poterunt; forte microscopia heic opem ferrent. De numero earum ita: *CL. Th. BARTHOLIN: l. a. p. m. 596: Numerus omnium variat, ut & intervalla. Sunt enim plures valvulae in iis (1.) Qui Melancholico sanguine abundant, aut e contra bilioso & tenuissimo, quod uterque humor & facile pelli resistat, & facilius pondere suo & tenuitate semel pulsus refluit. (2.) In corporibus magnis, aut magis carnosis, ideoque plures venas habentibus. (3.) In iis, qui vasa habent latissima. (4.) In iis, qui longas rectasque venas habent, nam in obliquis impeditur nonnihil a recurso ex obliquitate Sanguis. Numerus certus non constat, quia novæ quotidie deteguntur & valvulae & vasa. Nonnulli 108 valvulas numerant: Sed plures dantur. &c. DIEMERBROCK *Anat. l. 7. c. 1. p. m. 516.* Denique valvulas in venis Triplices imo & Quintuplices esse statuit KERKRING: *obss. Anat. 4.* quem vide omnino.*

§. 37. Usus earum quod spectat, credit *Iac. SYLVIVS*, referente RIOLANO p. m. 105. usus ejusdem esse cum membranis orae vasorum cordis cludentibus. A QVAPENDENS statuit, ut sanguinem remorentur, ne confestim gravitate sua, aut fluminis instar in partes exterius ruat, unde superiores forte alimenti penuria laborent, inferiores vero perpetuo tumeant. Sed recte refutatur ab HARVEIO p. m. 121.

RIO-

RIOLANUS p. m. 104. ait esse, ut tanquam janitricēs Sanguinis Cursum & impetum moderentur: in artubus v. consentit AQPAPEND: Conf. SPIGEL H. C. F. l. V. c. 1. Hinc quoque PRIMEROSIUS contra Harvej. ait sanguinis motum valvulis in venis impediri, ita ut non tam subito redeat, quam affluit: Huicque non multum abludit Celcber: *Mauritius HOFMANNUS*, Fautor atque Amicus noster honoratissimus (citante *Lud. MILLERO disp. de Varicib. p. m. 7.*) quando putat esse instar obicis atque remoræ; quo minus sanguis imitari queat nepam, velaque sua vertere & affluens refluere. Adstipulatur Beat. *P. I. SACHSIUS in Ocean: macro-micro c. ff. 73. p. m. 70.* His contrariam fovet opinionem HIGHMOR. *disq. Anat. l. 2. p. 2. c. 5. f. m. 155;* statuitque has valvulas potius sanguinis motum promovere, quam impedire, quia idem præstent officium, quale in cochleis & aquæ ductibus artificiales illæ valvulæ coriaceæ præstant &c. Nec abludit huic simili HARVEI. *Exerc. Anat. l. p. m. 124. ID. IB. cap. XIII. p. m. 121. seqvult factas ne a venis magnis in minores moveretur sanguis, & sic illas dilaceraret, aut varicosas efficeret; neve a Centro Corporis in extrema, sed potius ab extremitatibus ad Centrum progredieretur. Hunc quidem reprehendit RIOLAN. p. m. 104. sed non satis habet causæ. HIGHMORUS disquis: Anat. l. 1. p. 3. c. 1. f. m. 50. non male ita infit? *Quæ ad cavæ latera interiora adherentes, ac in orificia vasorum incidentes, ea exacte claudunt: quarum aliæ majores sunt, aliæ minores, surculorum magnitudini respondententes, sursum omnes ad Cor spectantes. Quarum usus in brutis multo major est, quam in hominibus, qui erecti incedunt. Bruta enim, dum prona ambulant, pondus massæ sanguineæ cavam præterlabentis (cum pars hæc hepatis proxima infima sit) facile ora vasorum e jecore prodeuntium deprimit, eaque violat. Ideoque natura valvulas adposuit, ut sanguis & in cava præterfluat, & simul ex illorum vasorum orificiis emanet. Conf. Jac de BACK diss. & Corde sect: 3. cap. VI. ROLFINC. diss. Anat. l. V. c. 14. p. m. 865. Alex: MAUROCORDAT: de motu & usu Pulmonum c. V. per tot:**

§. 38. Sed e diverticulo in viam redeundum est. Ecquis perutilium harum valvularum Inventor? Nimirum uti in omnibus noviter repertis accidit ut per ambitionem vel multi simul inventionis palmam sibi postulent; aut per invidiam antiquis deferant, de qua sæpe hi ne per somnium quidem cogitarunt: Sic quoque circa Valvulas venarum comparatum est; ut vel obtorto collo earum inventio rapiatur & referatur ad Antiquos,

§. 39. *Non est dubium* (sunt verba RIOLANI *de Valv. p. m. 105.*) *istas membranulas venarum a veteribus animadversas*, Ἐπανθισμὸς dictas fuisse quod ex RUFFO EPHEUSIO probatur cap. 23. l. 1. (Verum in mea Edit: Lat. quæ est Henric. Stephani Fol. 1567. est lib. 1. de appellat: part: corp: hum. cap. XXXIII.) Locum e mea editione adscribam: *Omniium autem, quos noverim, primus DIONYSIUS Oxymachi filius* Ἐπανθισμὸς (quasi dicas efflorescentias) *nomem novum adinvenit; aitq;* (in Edit: altera atque legitur) EUDEMUS Ἐπανθισμὸν *venam appellari. Sed mihi DIONYSIUS rem quidem venæ similem, Ἐπανθισμὸν, non idem tamen venam atq;* Ἐπανθισμὸν, *sed quoddam aliud adventitium sanguinis receptaculum* (Græca RIOLANUS addit: ἀλλὰ τὶ καὶ ἄλλο ἐπίκλιτον ἀγγεῖον αἵματ) *vocare visus est: Φλέβα, Ἐπανθισμὸν Ἐ ἀρτηρίαν inculcans ac repetens. Neq;* enim si *rem eandem Φλέβα Ἐ Ἐπανθισμὸν putaret, ita unquam locutus esset. Nam et si nihil aliud Ἐπανθισμὸς quam βλῆψ est nihilominus ipse aliter sentit atq;* appellavit. Sed quis Oedipus inde conjiceret has valvulas a DIONYSIO indigitari. Quidni posset aliquis suspicari, forte auriculas cordis tanquam venæ fimbriam s. extremitatem hoc nomine venire? Forte varicem? sed heic nihil definiam. Ἐπανθισμὸς, ap. H. STEPHAN. in *Thef. Gr. Lingv. tom. 1. f. m. 448.* est exornatio seu illustratio, quæ fit adhibendo floridos Colores Eadem habet SCAPULA in *Lexic. In VULG. LEXIC.* citatur ex DIOSCOR: pro Flore. Illustr. SALMASIUS *Exercit:* *Plin. in Solini Polyhist. f. m. 255. b. ait: Spuma est Ἐπανθισμὸς, aliud* quam Ἐκβρασμα scil. ap. DIOSCOR. l. V. c. 61. legitur Ἐπανθισμὸς πορφύρας; quod redditur a Marcello VERGILIO: *Flos purpurea*. Verum SALMASIUS l. a ait legendum Ἐπανθισμὸς πορφύρας, ex purpurariis officinis desumptum, quod liceat purpurissum vocare. Repetit IDEM f. 1078. b. Procul dubio oritur ab Ἐπανθίζω floridum reddo; quod ex LUCIANO & GREGORIO allegat BVDÆVS ap. STEPHAN. l. d. Alias Ἐπᾶνθισμα significat efflorescentiam, atque idem quod Ἐξάνθημα apud HIPPOCR. I. *Prorrh. f. 1. t. 21. f. 2. t. 25. Coac. t. 579.* a verbo Ἐπανθίω effloresco, quod legitur l. 7. *Epid. XXIII, 19.* ait Exc. BR VNO in *Castello Renovat. f. m. 521. b.* Explicat quoque FOESIVS in *OEcon. Hipp. f. m. 222. a.* Ἐπανθισμὸς quoque a GALENO l. *de venis* appellari venas capillares scribit RIOLAN. l. a. p. m. 106. dubito tamen de loco illo. Adeoque nihil validi de cognitione valvularum in venis tempore Ruffi vel antea etiam elicitur.

§. 40. Imo idem RIOLANVS non erubescit *l. a* asserere HIPPOCRATEM jam olim subolfecisse venarum valvulas *in lib. de Off. nat: Eundemq; in hanc rem quoque citat CL. ROLFINC. l. V. diff. Anat. c. 14.* Locus est Edit: meæ Foës: Fol. 1595. Francofurt: ferme in medio libelli f. m. 60; ubi venam humeralem fufe describit his verbis: αὐτὴ δὲ αἰμώρρος καὶ αἱματώδης, καὶ δυσίηται ἢ ῥαγῆ καὶ ἢ σπασθῆ τῇ μὲν γὰρ αὐτὴν νεῦρον πεμέχει πλατύ, τῇ δὲ χόνδρῳ. Τὸ δὲ μεταξύ αὐτῶν αὐτὴ τε ξυνέχει, καὶ ὑμὴν ἀφρώδης. i. e. vertente FOESIO: *Hæc autem sanguine fluit & redundat, ruptaque & diuisa non nisi egre curatur. Altera siquidem ex parte nervo lato connectitur, altera vero cartilago est. Medium vero horum locum ipsa continet, & pellicula Spumosa.* ὑμὴν ἀφρώδης igitur hic nihil significet, nisi referatur ad valvulam venæ humeralis, quæ duas vel tres in medio brachio obtinuit valvulas ita censente dicto RIOLANO. Verum miror, quod CL. Vir, quem tamen statim in sequente loco laudavit, non inspexerit FOESIVM, qui *in notis ad h. l. n. 49. f. m. 131.* ita dixerat: *Ceterum hic videtur spumofam pelliculam vocare, Carneam illam membranam, qua humeraria sub cute fulcitur, cum internum latus musculi brachium adtollentis, & validum tendinem musculi brachium ad pectus adducentis, perreptat quem nervum venam appellare mihi videtur.* Et revera FOESII conjectura mihi non displicet; novi enim illam membranam sub ala plane apparere Spumofam, quod multoties in anatome hominum & Canum observavi; ubi non cultro sed digitis manubrioive illa membrana separatur. Adeoq; nullatenus ex hoc loco de Venarum valvulis conijcere tuto licebit.

§. 41. Sed ab eodem Riolano Ibid: alius locus HIPPOCRATIS in subsidium vocatur ex eodem libro fere circa finem; ubi venas pedum describit, & inter alia ait: Παρὰ δὲ τὴν γαστροκνημίην οἷον σφενδόνην πεποιήσαι. i. e. At juxta posteriorem tibix partem carnosam fundam facit. Ad h. l. FOESIVS *in notis f. m. 132.* ait σφενδόνην sumi pro quodam venarum ductu fundam similitudine referente, angustis extremis & medio latiore: Quæ & habet in OEconom. Hipp. f. m. 605. a. ubi plura adhuc alia de hac voce. Ex hoc loco igitur ita concludit RIOLANVS: *Annon intelligit Ostiola venæ suræ perreptantis, quoniam vena ibi semper latior & amplior, ubi valvula consistit?* Verum ficulneum hoc est argumentum. Loquitur enim HIPP: [vel quisquis libelli auctor est, vide dissertationem super hæc re ap. FOES. *in nott. ad h. librum n. 1. f. m. 128.* Sed Hippocrati adstruit Exc. D. SEGERVS, *diff. de Hipp. l. π. καρδ: c. V. §. 4.*) de externa forma venæ, ad quam similitudinem instituit, non au-

autem de interna structura, aut repagulo quodam membranaceo. Si-
quidem & veteribus varices noti erant; quibus tamen de valvulis nihil
innotuerat.

§. 42. EBNSINA [vulgo Avicenna] celebratur primus, qui de
his valvulis egerit a C. BAVHINO *Anat. l. 4. c. 36. p. m. 1227.* dum
cellulas in venis statuerit: Ex eodem quoque refert Th. BARTHO-
LIN. *A. R. p. m. 594.* Verum nondum ap. Avicennam observavit
CL. RIOLANVS *l. a. p. m. 106.* adeoque recte ego cum eodem locum
designari cuperem.

§. 43. HIERONYMVS FABRICIVS ab Aquapendente
Anatomicus Patavinus celeberrimus a plerisque Inventor laudatur; si-
quidem ipsemet A. C. ∞ D. LXXIV. in publico theatro Anatomico
summa cum lætitia observavit & demonstravit, miratusque quod nemo
ante ipsum viderit, testibus KERKRING. *in procem. obss, C. BAVHIN.*
l. a. ROLFINCIO. Diff. Anat. l. V. c. 14. p. m. 862. Th. BARTHOL.
l. c. p. 594. RIOLAN. l. c. p. m. 105. I. D. MAJOR. Anat. l. Kilon. c. 2
§. 30. f. m. 12. HARVEJ. Ex. 1. de Circul. c. 13. p. m. 120. SPIGEL l. V.
H. C. F. c. 1. Ludov. MILLER disp. Inaug. de varicibus §. 4. p. m. 7. Alt-
dorf. 1680. Idemque A QVAPENDENS de iis tractatum evulgavit
1603. eusum teste C. BAVHINO *l. a. scil. Patavii in Fol. qui reculus*
ibid. 1625. & Francof. 1644. & 1648. in Fol. teste LINDENIO de
scribtt. med. l. 1. p. m. 254.

§. 44. Verum A QVAPENDENTEM indicia accepisse harum
valvularum a Rev. Patre PAVLLO Monacho Servita, Veneto;
non sine aliqua ingratitude exprobratione scribitur *in Ejus Vita*, quod
Inventorem subticuerit, testibus RIOLANO *p. m. 105. Th. BARTHO-*
LIN. A. R. p. m. 594. SARPVM SERVITAM vocat GASSEN-
DVS in vita Peireskii l. 4. p. m. 438. Primumq; inventorem statuit. Ei-
demq; P. PAVLLO adscribit ROLFINCIVS *diff. Anat. l. V. c. 14. p.*
m. 862.

§ 45. Imo jam antea JACOBVM SYLVIVM Med. Prof.
Parisiensem illas cognovisse scribit RIOLAN: *p. m. 105. & ex hoc*
HARVEJ: de Motu Cord. & Sangv. Exerc. 1. c. 13. p. m. 120. Ei-
demque tribuunt ROLFINC. *l. d. atque Th, BARTHOLIN p. 594.*
MAVROCORDAT. c. 4. p. m. 31. Scil. in Isagoge sua Anatomica l. 1.
c. 2. de Membranis, teste RIOLANO, ubi Epiphyses vocat, Adeoq;
non male pro primo haberi potest, qui eas denotavit,

§. 46. VESALIUS in *Exam. Obsf. Fallop.* notat etiam a CANANO sibi propositas fuisse membranulas in majoribus venis, qualis extant in corde, uti ex eodem refert RIOLAN. de *Valvul. venar p. m.* 105.

§. 47. Deinceps multi alii easdem observarunt. Sic Salomon ALBERTUS, Norimbergensis Med. Prof. CL. Wittebergæ ∞ D LXXIX. ostendit, & ∞ D LXXXIV. de iis scriptum evulgavit, teste C. BAUHIN l. 4. c. 36. p. m. 1228. ROLFINC. *Diss. Anat. p.* 862. Th. BARTHOLIN. l. a. Sic ARCHANGELUS PICCOLHOMINEUS Italus scribit ab omnibus hoc prætermisum, sibi que summam admirationem, cum illud comperiret, excitasse, ut fere in ecstasi ageretur; referente C. BAUHINO l. a. p. m. 1227. Imo hanc forsitan antequam Fabricius Patavii demonstraverat, eas describisse contendit RIOLAN. p. m. 105. Conf. Th. BARTHOLIN. l. a. Eas quoque adtrigit Andr. LAURENTIUS, a quo C. BAUHIN & Th. BARTHOLIN. Plura qui de his valvulis desiderat adcat præter laudatos SLEGELIUM de *Sang. motu c. 3. p. m.* 14. SACHSII *Ocean: macro-microc: Alex. MAUROCORD. tr. de Pneumatic. Instr. circ. sangu. c. 4. DEUSINGIUS diss. Anat. de Motu Cord. & sangu. sect. 1. VESLINGIUS. Synt. Anat. c. 14. DIEMERBROCK: Anat. l. 7. c. 1. p. m.* 516:

§. 48. Arteriae autem valvulis carent, ut Spiritus Vitalis instar radii solaris momento in partes distantissimas feratur; Sunt verba RIOLAN. l. a. p. m. 107. Sed hoc non fit: melius ille Spiritus successive beneficio pulsus & non in momento defertur ad distantissimas partes. Jac. de BACK *diss. de Corde cap. VI. p. m.* 221. ait arteriis nullas concessas esse valvulas, quia uno impetu a cordis actione eleventur, atque ea cessante simul contrahantur & concidant; dein quia propter substantiæ duritiem vicinarum partium mole non facile, sicut venæ comprimantur. Verum quod ad ultimam rationem spectat, vereor quin sit nulla; non ubique enim tum notabilis arteriarum est crassities, maxime in minoribus, ceu scripsi olim *Diss. de Hamorrhoid. n. 6. p. m. 8. seq.* Nullas in arteriis dari scribunt HARVEL. *Exerc. I. d. sangv. mot. c. 13. p. m.* 121. Lud. MILLER. l. a. p. 6. In arteriis umbilicalibus valvulas locent COURVEUS & HOBOKENUS scribente Th. BARTHOLIN. A. R. libell. I. c. 2. p. m. 595. Verum non veras dari valvulas in iis scriberat HOBOKENUS *Anat. secundinae hum: repetita s. I. c. 2. §. 38. seq. p. m.* 141. Forte si quis accuratius perscrutaretur, posset eas invenire; quamvis, ut verum fatear, nullam usus necessitatem videam.

§. 49. In NERVIS dari valvulas præsubponit *Acutiss. Renar-*

des *CARTES* tr. de *Homine*; imo assecla ejus *Henr. REGIUS* *Philos. natural.* l. 4. c. 16. hoc confirmat atque multas in nervis dari valvulas; easque ibidem depingit; Verum mire exagitur a *DIEMERBROCK*: *Anat.* l. 8. c. 1. p. m. 542. seqq. ubi fuse refutat istam sententiam; ut & *Th. BARTHOLIN. A. R. libell.* 3. c. 1. p. m. 664. seq. Sic nervo in vivo animali filo constricto nullus supra vinculum apparet tumor ceu scribit *Celeberr. I. D. HORST*: ap: *SEGERUM* *Epist.* 2. de *Lympha Bartholin.* p. m. 35. Hocque Idem *CL. SEGERUS* *Epist.* 3. p. m. 45. fieri tradit, quia & nervorum substantia ad intumescendum inepta, & Spirituum ad tumorem in nervis excitandum debilis subtilitas prohibet, ut intumescere possit. Hinc si ligetur nervus aut obstruatur, subsistit Spiritus, aliamque quærit viam.

§. 50. Addimus obiter *VALVULAS VASORUM LYMPHATICORUM*, quas dari statuit *Franc. de Boë SYLV.* *disp. med.* VIII. §. 16. atq; *Th. BARTHOLIN. A. R. l.* 1. c. 14. p. m. 133. ubi addit earum sedes designasse *RUDBECKIUM*, sed conspicuas sibi aperuisse *Frid. RUYSCHIUM*, receptaculum chyli respicientes, prohibentesq; ne quid e receptaculo ad hepar perveniat. Imo Idem *BARTHOLIN. libell.* 1. *A. R. c.* 3. *append.* 3. p. m. 622. seq. de vasis Lymph. ait: *Nodosa quoque sunt, & externe apparent, inequaliter tumentia, imprimis si ligatis illis lymphas sistatur, idque propter Valvulas, non tantum ingressui in axillarum affixas, sed in omnibus ramis dispositas, geminatasq; ubique, & obliq; invicem superpositas, textura tenerrimas, & numerosiores quam in venis, adeo ut supra bis mille in lymphaticis aliqui demonstrent, quarum usus est impedire ne aqua ad lymphatica regrediatur.* Has autem cum negaverit *Ludov. de BILS*, convictus fuit a *CL. RUYSCHIO* sed regessit aliud effugium in *respons. ad Epist. Tob. Andreae* p. m. 6. quod egregie ridet *DIEMERBROCK* *Anat.* l. 1. c. 12. p. m. 58. seq. Dari illas valvulas statuit quoq; *ROLFINC* *Diff. Anat.* l. V. c. 14. p. m. 864. *KERCKRING. obs. anat.* 91. p. m. 174. *BLASIVS* *Anat. Contr.* p. m. 92. & *Celeb. I. D. MAJOR*, *Fautor Amicissimus Anatom.* *Nov. lit.* C. 3. a. viditq; in Lymphatico majore *MOINICHENIVS* ap. *Th. BARTHOLIN. Cent.* 3. *Epist.* 1. p. m. 7. per collum cum jugulari interna descendente valvulam sæpius ingressum munientem. Nos quoque aliqua superius tetigimus. Denique in *URACHO* funiculi umbilicalis nullam intercurrentem valvulam aut ejus speciem advenit *HOBOKEN*: *Anat. Vncl. secundin:* s. 1. c. 5. §. 18. p. m. 92.

¶. 51. Hæcque inter sexcentas negociorum turbas sufficient. Quæ restant, ubi subpetet benignius ocium pro virili addemus. L. B. boni consulat levom hunc conatum, meliora si superaddet gratiam abs me & omnibus bonis merebitur longe maximam, eumq; valere jubeo pancreaticæ.

Julius JASOLINUS Medicus Hipponiat: in Epistola ad
 Marc: Anton: Columnam: Romanum
 Principem p. m. 2.

jam ante CENTVM annos ait:

Inter disciplinas jam adauctas illustresque redditas est ANATOMIE, NB. cujus adhuc aliqua sepulta jacent.

Th. BARTHOLIN: tr. de Vasis Lymph. c. 1. p. m. 208. inquit.
 Nempe seculi hujus est felicitas, superiora novis inventis superare.

Sequuntur Doctissimi Viri quorum ope sum usus.

A.

Salomon Albertus. 47.
 Amatus Lusitanus. 36.
 Paul Ammannus. 6.
 Hieronym. Fabric. Aquapendens. vid. F.
 Archangelus Piccolhominus. v. P.
 Casp. Asellius. 20.
 Auctor Vitæ P. Paulli Servitæ. 44.
 Avicenna, vide Ebn sina.

B.

Jacob, de Back, 37. 48.
 Hieronym. Barbatius. 23.

Casp. Bartholinus Nepos. 10. 11.
 Thomas Bartholinus. 7. 8.
 9. bis. 15. 16. bis. 17. 18.
 20. 21. bis. 22. sexies. 23.
 bis. 24. quater. 25. bis. 26.
 bis. 28. 29. 31. 32. 33. bis.
 34. bis. 35. quater. 36.
 quinquies. 42. 43. 44. 45.
 47. ter. 48. 49. 50. ter.
 Caspar Bauhinus. 26. 42.
 43. bis. 47. ter.
 Laurentius Bellinus. 9.
 Ludov. Billius. 23. ter. 50.
 Gerhardus Blasius. 15. 17.
 19. 28. 29. 33. 50.

Martinus Bogdan. 24.
 Joh. Alfons. Borellius. 9.
 Olaus Borrichius. 32. 34.
 Jacob. Pancrat. Bruno 21.
 24. bis. 39.
 Guil. Budæus. 39.
 Francisc. Joseph. Burrhus. 7.
 8. 14.

C.

Io. Baptist. Cananus. 36.
 bis 46.
 Jacobus Carpus. 18. 28.
 Renatus des Cartes. 49.
 Julius Casserius. 26.
 Gualther. Charleton. 24.
 25.

- Volcher. Coiterus.* 17.
Realdus Columbus. 18.
Thomas Cornelius Con-
sentinus. 22. bis.
Claud. de la Courvee. 48.
D.
Antonius Deusingius. 10,
 22. bis. 23. ter. 24. 28. 47.
Isbrandus Diemerbrock. 23
 bis. 24. 25. 26. 28. qua-
 ter. 29. 30. 36. 47. 48. 50.
Dionysius Oxymachi filius
 39. bis.
Dioscorides. 39. bis.
Carolus Drelincurtius. 33.
E.
Ebn sina. 16. 28. 42.
Ioh. Sigismund. Elsholtius.
 23.
Georgius Entius. 23.
Erasistratus. 4.
Eudemus. 39.
Bartholom. Eustachius Eu-
gubinus. 18. 23. bis. 26.
Henricus Eyssonius. 17.
F.
Hieronymus Fabricius ab
Aquapendente. 16. 35.
 ter. 37. bis. 43. bis. 44.
Gabriel Fallopius. 2.
Anutius Foësius. 39. 40.
 ter. 41. ter.
Cacilius Foliu. 18.
Carolus Fraeaffatus. 14.
Georgius Francus. 11. 12. 28.
 48.
de Fren. 28.
G.
Claud. Galenus. 2. 4. 5. 16.
 28. 39.
Christian. Fridericus Gar-
mannus. 11. 24. 28. 33.
Petrus Gassendus. 44.
Franciscus Glissonius. 24.
 28.
Ioannes Gorraeus. 4.
Regnerus de Graeff. 11. 12.
 21. bis. 22. 23. 24. 25
 28. bis. 29.
S. Gregorius. 39.
H.
Haly Abbas. 28.
Guilhelmus Harvejus. 6. 35.
 quinquies. 36. quinquies.
 37. ter. 43. 45. 48.
Siboldus Hemsterhuysius.
 19. 24. bis.
Nathaneel Highmorus. 24.
 35. 36. 37. bis.
Hildebrandus. 20.
Hippocrates. 3. 6. 30. 9
 quater. 40. 41. bis.
Nicolaus Hobokenus. 22.
 29. 36. 48. bis. 50.
Wolfgang Höferus. 20.
Caspar. Hofmannus. 5. 11.
 28. 36.
Mauritius Hofmannus. 20.
 21. bis. 37.
Ioh. von Horne. 11. 22. bis.
 23. 25. 28. 29. ter. 33. 34.
Gregor. Horstius. 20.
Ioh. Dan. Horstius. 49.
Ioh. Alb. Husvedel. 23.
I.
Iulius Iasolinus. in fine.
Iohan. Philipp. Ingrassias.
 18.
Iolivius. 24.
Isaac Israëlita. 28.
K.
Theodorus Kerckringius. 11.
 17. 20. 21. 22. 24. 28. 29.
 36. 43. 50.
L.
Ioel. Langelott. 28. bis.
Andreas Laurentius. 47.
Lexicon. Vulg. Grac. 39.
Ioh. Lindenius. 11. 18. 43.
Jeremias Lossius. 11.
Richardus Lovver. 6.
Lucianus. 39.
Lusitanus Amatus, v. Ama-
tus.
Mich. Lyferus. 24.
M.
Ioh. Daniel Major. 6. 16. 32.
 45. 50.
Marcellus Malpighius. 7.
 8. 9. 10. 13. 14. 33.
Iohan. Guilh. Mannagetta.
 20.
Dominicus Marchettis. 32.
Alexander Maurocordatus
 37. 45. 47.
Henricus Meibomius. 27.
 31. 32. bis.
Ludov. Millerus. 37. 43.
 48.
Gotofredus Moebius. 11. 20.
 bis 23. 24. bis.
Henric. Moinichenius. 50.
O.
P. Ovidius Naso. I.
P.
Theophrastus Bombastus
Paracelsus. 17.
Iacob. Henric. Paulli. 9.
P. Paullus, Monachus Ser-
vita. 44.
Nicolaus Pechlinus. 27. bis.
 33.
Iohann. Pecquetus. 22. bis.
 33.
Iohann. Conrad. Peyer. 11.
 27. ter.
Archangelus Piccolhomi-
neus. 26. 47.
Franciscus Piens. 28. ter.
Vopiscus Fortunatus Plem-
pius. 20.
C. Plinius, Secundus Seni-
or. 3.
Caspar Posner. 20. 22.
Iacob. Primerosius. 37.

R.

<p><i>Henricus Regius</i>, 49. <i>Ioann. Riolanus</i>, Fil. 16, bis 24, 35, quater 36, decies novies. 37, ter. 39, ter. 40, bis. 41, bis. 42, 43, 44, 45, bis. 46, 47, 48. <i>Ioannes Rogerius</i>, 25. <i>Guernerus Rolfincius</i>, 35, 37, 40, 43, 44, 45, 47, 50. <i>Olaus Rudbeck</i>, 24, ter. 50. <i>Ruffus Ephesus</i>, 39. <i>Frideric. Ruyschius</i>, 50, bis. S. <i>Philipp Jacob Sachs</i>, 23, 24, bis 37, 47. <i>Claudius Salmasius</i> 39, ter. <i>Ioh. Rudolph Salzmannus</i>, 36. <i>Iohannes Scapula</i>, 39. <i>Ioh. Theodorus Schenkus</i>, 24, ter. 28, 29, 31.</p>	<p><i>Conradus Victor Schneide- rus</i>, 24, 28. <i>Georgius Segerus</i>, 6, bis. 23, bis. 32, 41, 49. <i>L. Annaus Seneca Philos.</i> 3. <i>Daniel Sennertus</i>, 20. <i>Michael Sennertus</i>, 20, bis. 22. <i>Marquard. Slegelius</i>, 47. <i>Adrian: Spigelius</i>, 35, quin- quies 36, 37, 43. <i>Nicolaus Stenonis</i>, 6, 13, 16, bis. 24, 27, 29, bis. 31, 33, 34, 36. <i>Carolus Stephanus</i>, 36. <i>Henricus Stephanus</i>, 4, 39, ter. <i>Bernhardus Svvalve</i>, 21. <i>Ioh. Svammerdamm</i>. 11. 27. <i>Franciscus de le Boë Sylvius</i>, 8, 18, 21, bis, 26, 29, 50.</p>	<p><i>Iacob Sylvius</i>, 36, ter. 37, 45. T. <i>Tertullianus</i>, 2. <i>Matthias Tilingius</i>, 8, bis. <i>Nicolaus Tulpius</i>, 15. V. <i>Marcellus Vergilius</i>, 39. <i>Andreas Vesalius</i>, 24, 36, bis 46. <i>Ioannes Veslingius</i>, 16, 47. W. <i>Georg Wolfgang Wedelius</i>, 27, 29, 31, 32. <i>Ioh. Iacob Wepferus</i>, 8. <i>Thomas Whartonus</i>, 5, 8, 13, 23, bis. 24, 25, 26, ter. 28. <i>Thomas Willis</i>, 14, 15, 27, ter. <i>Ioh. Georg: Wirsungius</i>, 21, bis. <i>Olaus Wormius</i>, 17.</p>
--	--	---

INDEX RERVM.

A.

B.

C.

<p><i>Salom. ALBERTVS</i> observa- vit valvulas in venis, 47. Anatome, mutabilis instar Protei, 1. Anatomicus summus Hero- philus, 2. AQUAPENDENS. v. FA- BRICIVS. Arteriarum valvulæ an sint? 48. C. ASELLIVS inventor la- ctarum venarum, 20. Atrabiliaræ capsulæ, 26. AVICENNA, v. EBN-SINA. in Axillari valvulæ, 36. in Azygi rami ore valvulæ 36. auctor, 36</p>	<p><i>Thomas BARTHOLINVS</i> inventor glandularum lumbarium, 2, & ductus thoracici in homine, 23, & ductum lymphatico- rum, 24. In Basilica-vena valvulæ 36 <i>Gerh. Blasius</i> inventor sali- valium superiorum, 29. <i>Ol. BORRICHIVS</i> an inven- tor vasorum in palpebris novorum, 32, perscribit glandulas cutis, 34. In Brachialibus venis valvu- læ 36.</p>	<p>CANANVS auctor valvula- rum in Azygo 36. Capsulæ atrabiliaræ, 26. CARPVVS auctor incudis & mallei in aure 18, an no- verit ductus salivales 28. Cava vena, v. Vena Cava. in Cephalica vena valvulæ 36. Cerebri substantia curiosa, 14. e Cerebro nulli nervi, 15. Chylifer saccus, v. Recepta- culum chyli. Chyli receptaculum v. Re- cept.</p>
---	--	---

Cochlear officulum a quo inventum. 18.
COLVMBVS inventor stapedis, 18.
Cordis Triumphus & Querimonia 6
Cornon est parenchyma 6. sed musculus, 6.
In Coronali vena valvulae, 36.
Corpus glandulosum circa renes, 26.
In Cruralibus valvulae, 36.
Cutis glandulosa substantia 33, 34.

D.

Deltoidis musculi nova divisio 16
Ductus chyli fer thoracicus, 23, nomina 23. Inventor. 23. situs 23.
Ductus Hygrophthalmici 32
Ductus Hygrophtharici, 32
Ductus Lymphatici, v. Lymph:
Ductus Pancreaticus a quo inventus, 21, quando, 21.
Ductus rorifer. 23.
Ductus Salivales. v. Saliv.

E.

Ebn. sina an noverit ductus salivales, 28, an venarum valvulas, 42.
in Emulgentibus venis valvulae, 36.
ἐπὶ ἀνθίσματα quid ap : Hippocr? 39.
ἐπὶ ἀνθίσματος quid? 39.
Epiphyfes venarum quid? 45.
ERASISTRATVS primus parenchymata nuncupavit, 4.

B. EVSTACHIVS inventor stapedis 18. & ductus thoracici 23. & renum succenturiatorum, 26.
ἐξ ἀνθίσματα 39.

F.

Hieronym: **FABRICIVS** ab Aquapendente inventor valvularum in venis, 43. quando, 43. scribita 43.
Fermentiferum vas maximum, 23.
Cæcilius Folius inventor Cochlearis, 18.

G.

GALENVS an noverit ductus salivales. 28.
Glandulae ad plexum, 26.
Glandulae cutis. 32, 33, 34.
Glandulae intestinorum, 27.
Glandulae lacrymales, 31.
Glandulae lumbares v. Receptaculum, chyli.
Glandulae renales, v. Renes succentur:
Glandulae salivales, 28
Glandularum doctrina valde illustrata 13.
Francisc. **GLISSONIVS** inventor ductuum salivarium inferiorum, 28.

H.

HALY ABBAS an noverit ductus salivales, 28.
Hepar non parenchyma, 10 sed glandula conglomerata, 10.
HEROPHILVS summus Anatomicus 2. limitatur tamen. 3.

HIGHMORVS an inventor ductuum lymphaticorum, 24.

HIPPOCRATES an noverit valvulas venarum, 40, 41, an auctor sit L. de Ossium Nat: 41.

Cass **HOFMANNI** encomium, 11.

Mauritius **HOFMANNVS** inventor Ductus pancreatici, 21.

Ioh. von **HORNE** inventor ductus thoracici, 23. in Humerali vena valvulae, 36.

Humeralis venae descriptio, 40.

Hygrophtharici ductus, 32.

Hygrophthalmici ductus 32.
ὑμὴν ἀφ' ἑωδης quid ap. Hippocr? 40.

I.

in Iliacis ramis valvulae, 36.

Incudem auris invenit Carpus 18.

INGRASSIAS auctor stapedis, 18.

Intestinorum glandulae, 27. inventor, 27. scribtores. 27

Inventores rerum novarum multa patiuntur, 38.

IOLIVIVS inventor ductuum lymphaticorum, 24.

ISAAC Israelita an noverit ductus salivales. 28.

in Jugularibus venis valvulae, 36.

L.

Lacrymales glandulae & ductus, 31.

Lactae thoracicae. 23.

Lactearum venarum inven-
tor, 20.
Lien non parenchyma, 8.
sed membranarum con-
geries, 8.
Ioh. von der LINDEN en-
comium, 11, inventor
Cochlearis officuli, 18.
Lumbares glandulæ, v. Re-
ceptaculum chyli.
Lymphatici ductus quid.
24, inventor, 24, an val-
vulas habeant? 50. ea-
rum usus, 50. sunt ultra
bis mille, 50.

M.

Malleum auris invenit Car-
pus, 18.
Henricus MEIBOMIUS, In-
ventor vasorum in pal-
pebris novorum, 32.
in Mesaraicis venis valvu-
læ, 36.
Musculus est cor. 6.
Musculorum nova doctri-
na 16. numerus, 16.
Musculi deltoidei nova di-
visio 16.

N.

Nervi non è cerebro, sed Spi-
nali medulla, 15 an val-
vulas habeant? 49. liga-
ti non intumescunt, 49.

O.

Os orbiculare, 18, quis in-
venit, 18.
Officula auditus quot. 18.
Officula Wormiana, 17.
Ossis triquetri inventio &
usus, 17.
Osteologia infantium 17.

Ostiola venarum, v. valvulæ ven.

Ovarium mulierum, 11.
P.

Palpebrarum vasa nova,
32. Inventor 32. descri-
ptio, 32.

Pancreaticus ductus. v. Du-
ctus, Pancreaticus suc-
cus v. Succus.

PARACELSI inventio of-
fis triquetri, 17.

Parenchymatum nomen a
quo 4, divisio Whartoni
5, numerus 5.

Partium corporis humani
natura nondum plene
cognita, 4.

P. PAVLLVS Servita Mo-
nachus an Inventor val-
vularum in venis, 44.

Ioh. PECQUETVS Inven-
tor Receptaculi chyli,
22, ut & ductus thoraci-
ci, 23.

I. C. PEYERVS inventor
glandularum in intesti-
nis, 27.

PICCOLHOMINEVS ob-
servavit valvulas vena-
rum, 47.

Pilorum nutrimentum un-
de 33.

Pori corporis quid? 34.
in Portæ vena valvulæ, 36.

Proteus versipellis, 1.

Pulmo non est Parenchyma
7 sed substantia vesicu-
laris, 7, in fetu qualis, 7.

Purpurissimum, 39.

R.

Rami lactei, 23.

Receptaculi Chyli nomen
22, inventor, 22.

Renales glandulæ, v. Re-
nes succentur:

Repes non parenchyma, 9.
sed glandulota substan-
tia 9. congeries fibra-
rum plurimarum, 9.

Renes succenturiati 26, no-
mina 26, inventor, 26.
situs, 26, usus, 26.

Rorifer ductus, 23.

Olaus RVD BECK inven-
tor ductuum lymphati-
corum, 24.

Frederic. RYSSCHIVS val-
vulas in lymphaticis
monstravit, 50.

S.

Saccus Chylifer, v. Rece-
ptaculum chyli.

Salivales glandulæ & du-
ctus, 28, divisio, 28, In-
ventores, 28, inferiorum
origo, 28. Superiorum
descriptio & situs, 29, a-
lii novi Diemerbrockii
30.

in Saphæna valvulæ, 36.

C. V. SCHNEIDERVS in-
ventor ductuum lym-
phaticorum, 24.

Spermatice vena, 25. ho-
rum scribtores, 25.

σΦενδών quid ap. Hippocr?
41.

Spinali medulla nervi, 15.

Stapedis in aure inventor
Ingrassias 18. vel Colum-
bus aut Eustachius, 18.

Nicol. STENONIS inven-
tor Salivalium superio-
rum, 29, & ductuum la-
crymalium, 31, & gland-
ularum cutis, 33, 34.

Succi Pancreatici scribto-
res, 21.
Sudor e glandulis cutis 33.
34.
Francisc. SYLVIVS inven-
tor ossis orbicularis, 18.
Iacob Sylvius an inventor
valvularum in venis, 45
T.
Testes muliebres non cada-
vera 11. sed ovarium, 11.
Testes Viriles non glandu-
læ 12. sed μέταξα vascu-
lorum, 12.
Thoracicus Ductus, v. Du-
ctus.
Triquetri ossis inventio &
V.
usus 17.
Valvulæ arteriarum an
sint? 48.
Valvulæ in nervis? 49.
Valvulæ vasorum lymphaticorum, 50.
Valvulæ venarum, 35. no

men 35, quid 35, substan-
tia 35. figura, 35. quot.
35. 36. situs 35, ut depre-
hendantur, 35. icon. 35.
locus, 36. in quibus. 36.
divisio. 36. usus. 37. an
ἐπιανθισμοί Veterum, 39.
Inventor an Dionysius
Oxymachi filius? 39. an
Hippocrates? 40. 41. an
Ebn-sina? 42. an Hier:
Fabricius ab Aquapen-
dente? 43. an P. Paullus
Servita Monachus? 44.
an Iacobus Sylvius? 45.
an Cananus? 46. earum
varii observatores, 47.
scribtores, 47.
Vasa fermentifera, 23.
Vasa lactea, v. Lactæa ve-
næ.
Vasa lacrymalia, v. Lacrym
Vasa Lymphatica, 14.
Vasa noua plura inventa.
19.

Vasa palpebrarum nova v.
Palpebr.
Vasa spermatica. 25.
in Venæ Cavæ trunco val-
vulæ, 36.
Venæ Lactææ u. L.
in Vena portæ valvulæ, 36.
Venarum valvulæ? v. Val-
vul:
VESALIVS an noverit du-
ctus Lymphaticos, 24.
Vesicula lactea, u. Rece-
ptaculum chyli.
In Umbilicali vena an val-
vulæ? 36.
in Vracho umbilicali nulla
valvula 50.
W.
Thomas VVHARTONVS
inventor ductuum sali-
valium inferiorum, 28,
Thom. VVILLIS, inventor
ductus pancreatici, 21.
VVORMIANA officula
17.

Sphalmata Typographica ita legenda.

p. 2. lin. 15. concomitamini. p. 4. l. 1. Scrupulosius. P. 15. l. 21. oculis.
l. 23. BARTHOLIN.

Reliquos errores Typographi, Lectoris Benevolentia, meos
autem in rebus commune jus humanitatis benignissime
excusabit.

FINIS.